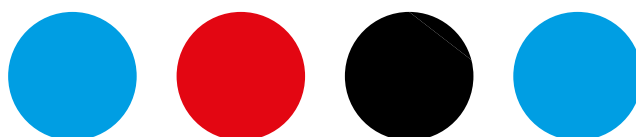


# Sirkuksen tiedotuskeskus

TOIMINTASUUNNITELMA 2020



# Sisällys

<b>1) Tiivistelmä ja strategiset tavoitteet 2020</b> .....	<b>3</b>
<b>2) Sirkuksen tiedotuskeskus nyt ja lähitulevaisuudessa</b> .....	<b>4</b>
Toimintaympäristön katsaus 2020 .....	5
Sirkuksen ja Tanssin tiedotuskeskusten mahdollinen yhdistyminen ....	6
<b>3) Tietopalvelu</b> .....	<b>7</b>
Tiedonkeruu ja tilastointi .....	8
<b>4) Kotimainen toiminta</b> .....	<b>9</b>
Showcase- ja verkottumistapahtumat .....	9
Alueelliset koulutuspäivät ja näyttämökierrokset .....	10
Sirkusalan opiskelijoiden kohtaaminen .....	10
Sirkuksen lumo -palkinto .....	11
Yhteistyö Teatterimuseon kanssa .....	11
Sirkustutkimuksen ja sirkuskulttuurin edistäminen .....	11
<b>5) Kansainvälinen toiminta</b> .....	<b>12</b>
Kansainväliset hankkeet .....	15
<b>6) Yhteiskunnallinen vaikuttaminen ja kumppanuudet</b> .....	<b>18</b>
Sitoumukset ja edustukset .....	19
<b>7) Organisaatio</b> .....	<b>20</b>
Hallitus ja jäsenyhteisöt .....	20
Talous .....	21
Toimitila .....	22
Tärkeitä yhteistyökumppaneita ja sidosryhmiä 2020 .....	22

# 1 Tiivistelmä ja strategiset tavoitteet 2020

**VUOSI 2020 on Sirkuksen tiedotuskeskuksen 15. toimintavuosi. Nykyinen toimintaamme ohjaava strategia astui voimaan viime vuonna. Sen mukaisesti olemme vahvasti sirkuskenttäämme palveleva ja kuuleva organisaatio.**

Strategian luomat suuntaviivat ja sen myötä asetetut tavoitteet näkyvät vuoden 2020 toiminnan painotuksissa seuraavasti:

Perustoimintamme ytimessä ovat viestintä ja taidepoliittinen vaikuttamistyö, verkostoiminta kotimaassa ja kansainvälisesti, sirkuskulttuurin edistäminen sekä luotettavan asiantuntijatiedon tuottaminen erilaisiin tarpeisiin. Sirkuskentän toiveiden mukaisesti painotamme perustoiminnassamme erityisesti kotimaan toiminnan syventämistä, nuorten sirkustoimijoiden tukemista eri tavoin (koulutus, verkostot, mahdollisuudet) sekä sirkuskentän yhteisöllisyyden vahvistamista. Hanketoimintamme tukee ja syventää perustehtäviämme, sekä vahvistaa sirkustaiteen asemaa monipuolisesti mahdollistamalla uusia avauksia ja kumppanuuksia sirkusammattilaisille.

Kotimaan toiminnassamme keskiössä on nk. näyteikkunatoiminta sekä sirkus- ja muille esittävän taiteen ammattilaisille suunnatut alueelliset koulutukset oman työn myynnistä ja markkinoinnista. Toiminnassa painottuvat monialaiset esittävän taiteen verkostot ja kotimaan kiertuetoiminnan kehittyminen. Toteutamme nk. vapaan kentän sirkusryhmille, sekä muille esittävän taiteen vapaille ryhmille suunnattuja koulutuskokonaisuuksia ja näyteikkunoita kotimaan esiintymismahdollisuuksien lisäämiseksi. Pitkän aikavälin tavoitteemme esittävän taiteen monialaisista aluekeskuksista ja tuotantoalustoista on vahvasti toiminnan taustavaikuttimena.

Vuosi 2020 on esittävien taiteiden messujen vuosi: yhdessä Tanssin tiedotuskeskuksen kanssa toteutamme 3 erillistä, sirkus- ja tanssitaiteilijoille suunnattua promootio- ja messutapahtumaa Japanissa, USAssa sekä Kanadassa.

Kansainvälisissä hankkeissamme painottuvat pitkäaikaiset, luotettavat kumppanuudet, vahvat sisällöt, laadukas promootio ja sirkusammattilaisten verkostojen kasvattaminen. Sirkustaiteilijoiden leipä on maailmalla ja meidän kansainvälinen toimintamme on tämän prosessin hiiva. Lisäksi toteutamme sirkusammattilaisille suunnatun verkottumismatkan Prahaan, jossa on aktiivisia sirkuksen näyttämöitä, festivaaleja ja koulustoimintaa: ts. työtä suomalaisille sirkusammattilaisille.

Vuosi 2020 on myös toinen toimintavuosi kulttuuriviennin suurhankkeellemme yhdessä Tanssin tiedotuskeskuksen kanssa. Hankkeen myötä olemme edellisenä vuonna perustaneet tanssin ja sirkuksen kentille uuden välittäjäportaon toimijan, Pragma Helsingin. Toimintavuonna Pragma kehittää toimintamallinsa taloudellisesti kannattavaksi. Vuoden lopussa toimijan on tarkoitus irrottautua tiedotuskeskuksista ja jatkaa itsenäisenä kentän organisaationa.



# ② Sirkuksen tiedotuskeskus nyt ja lähitulevaisuudessa

**TIEDOTUSKESKUKSEN TOIMINTAA** ohjaa strategia vuosille 2019–2023. Arvopohjamme on olla avoin, luotettava ja joustava organisaatio, jonka toiminta perustuu asiantuntijuuteen ja sen jatkuvaan kehittämiseen. Missiomme on edistää sirkusalan kehitystä ja yhteiskunnallista asemaa Suomessa, olla aktiivinen keskustelun aloittaja ja kulttuuripoliittinen vaikuttaja, sekä luoda ja ylläpitää suomalaisen sirkuksen kansainvälisiä kontakteja.

Toimintamme tukeutuu pitkiin kumppanuuksiin ja kestäviin yhteistyökuvioihin. Olemme sirkusalan keskeinen kehittäjäorganisaatio ja tavoittelemme toiminnallemme mahdollisimman laajaa vaikuttavuutta. Kansalaisyhteiskuntaa edustavana aktiivisena yhdistyksenä määrittelemme omat sekä lyhyen että pidemmän aikavälin tavoitteemme jäsenyhteisöjen ja edustamamme sirkuskentän tarpeiden mukaisesti.

Edistämme suomalaisen sirkuksen tunnettuutta ja arvostusta kotimaassa ja kansainvälisesti. Tuotamme ja välitämme laadukasta ja luotettavaa toimialatietoa, viestimme sirkuksesta sekä kotimaassa että kansainvälisesti ja ylläpidämme suomalaisen sirkuksen Sirkka-tietokantaa. Kokoamme vuosittain esitys-, katsoja- ja taloustilastot sirkuksen yhteiskunnallisen aseman kehittämiseksi. Palvelemme sirkusalan ammattilaisia tarjoamalla tietoa ja neuvontaa mahdollisuuksiin ja olosuhteisiin liittyen. Järjestämme kohtaamisia ja verkottumisia, jotka tarjoavat ammattilaisille välineitä oman toiminnan kehittämiseen.

Perustoimintamme ytimessä ovat viestintä ja vaikuttamistyö, verkostotoiminta kotimaassa ja kansainvälisesti, sekä luotettavan asiantuntijatiedon tuottaminen erilaisiin tarpeisiin. Hanketoimintamme syventää perustehtäviämme ja vahvistaa sirkustaiteen asemaa monipuolisesti mahdollistamalla uusia avauksia ja erilaisia kumppanuuksia sirkusammattilaisille. Kaikki toimintamme tähtää alan pitkäjänteiseen kehittämiseen, jossa rakennetaan jo kehitettyjen ja hyväiksi havaittujen mallien päälle, niitä kumulatiivisesti kasvattaen. Tämä tarkoittaa ketterän reagoitavuuden lisäksi vankkaa sitoutuneisuutta pidemmän tähtäimen tavoitteisiin.

Toimintavuoden aikana jatketaan yhteistyötä Tanssin tiedotuskeskuksen kanssa tilastoinnin, asiantuntijatiedon ja vaikuttajaviestinnän toteuttamisessa, kansainvälisen toiminnan projekteissa ja kehitystyössä. Muun muassa alan messuille ja Nordics



Combined -verkostotoimintaan osallistutaan yhdessä. Yhteistyötä tehdään myös erilaisia koulutuksia toteutettaessa sekä välittäjäportaan kehityshankkeessa. Toimintavuoden aikana tehdään päätös tiedotuskeskusten yhdistymisestä tai muusta rakenteellisesta entistä tiiviimmästä yhteistyöstä. Päätöstä tulee edeltää sidosryhmien kuten jäsenyhteisöjen kanssa käytävä keskustelu. Sirkuksen ja tanssin tiedotuskeskukset ovat tarkastelleet mahdollista yhdistymistä vuoden 2019 aikana sekä henkilökuntien että hallitusten kanssa.

Toimintamme pääasiallisia kohderyhmiä ovat: sirkusammattilaiset (taiteilijat, tuottajat, opettajat ja muut sirkusammattilaiset); sirkuskentän ja esittävien taiteiden yhteisöt; kulttuuripoliittiset päättäjät; taiteen rahoittajat; media; suuri yleisö; tutkijat ja tiedeyhteisö.

## Toimintaympäristön katsaus 2020

Sirkuksen tiedotuskeskus toimii tiiviissä kanssakäymisessä toimintaympäristössään, suomalaisessa kansainvälisessä sirkuskentässä. Kentän ajankohtaiset asiat heijastuvat suoraan toimintamme suunnitteluun ja toteutukseen. Toimintaympäristömme ajankohtaisia teemoja nyt ja lähitulevaisuudessa ovat mm.

- Sirkuksen eräänlainen marginaalisuus suomalaisessa esittävän taiteen kentässä. Sirkuksesta puuttuvat kaikenlaiset instituutiot, ja näin ollen rakenteet ovat hyvin puutteellisia. Taiteellinen toiminta tapahtuu pääsääntöisesti nk. vapaalla kentällä; sirkuksella ei ole nk. vos-laitoksia.
- Kokonainen sirkustaiteilijoiden sukupolvi on ns. kasvanut köyhyyteen, puutteellisiin resursseihin ja toimintatuen niukkuuteen. Nykyiset taiteilijat elivät lapsuutensa laman aikaan. He eivät ole tottuneet odottamaan yhteiskunnalta resurssointia toimintansa tueksi.
- Tämä on toisaalta johtanut kentän toimijoiden yritteliäisyyteen, dynaamisuuteen, luovuuteen ja luovimisen kykyyn, yhteisöllisyyteen ja (resurssien, tietojen, tuotamisen) jakamisen halukkuuteen, sekä eräänlaiseen "kaikki on mahdollista" -mentaliteettiin.
- Kansainväliset verkostot ja kontaktit ovat sirkustaiteilijoiden tärkeintä pääomaa; sirkustoimijat kokevat kuuluvansa kansalliset rajat ylittävään, globaaliin sirkusyhteisöön, yhteen suureen sirkusperheeseen.
- "Aivovuoto" maailmalle alkaa jo kouluttautumisen aikana: akateemisen koulutuksen puuttuessa Suomesta lähdetään opiskelemaan eurooppalaisiin sirkusyliopistoihin, ja niiden kautta kiinnitytään yhteisöihin ja rakenteisiin esim. Ranskassa, Ruotsissa, Espanjassa. Suomeen tullaan piipahtamaan. Suomessa ei löydy sirkustaiteilijoille rakenteita (esim. taloja, pysyviä toimijoita), joihin kiinnittyä. Erillisyyden tunne muun esittävän taiteen kentän kanssa on vahva. Ainoa tapa kiinnittyä rakenteeseen täällä on perustaa sellainen itse.
- Perinteisen kiertävän sirkuksen ja nykysirkustaiteen välillä ei ole ristiriitoja tai vastakkainasetteluja; samat taiteilijat esiintyvät luontevasti molemmilla areenoilla, vaikka nämä ovatkin toimintamodoiltaan hyvin erilaisia. Sirkuskulttuurin edistäminen on koko kentän yhteinen asia. Sirkus ja sirkuskulttuuri ovat laajoja sateenvarjoja, joiden alle hyvin monialainen joukko toimijoita on kerääntynyt.



## Sirkuksen ja Tanssin tiedotuskeskusten mahdollinen yhdistyminen

Sirkuksen ja Tanssin tiedotuskeskukset ovat yli kahden vuoden ajan käyneet keskustelua mahdollisesta yhdistymisestä, sen eduista ja haasteista. Sirkuksen tiedotuskeskus aloitti uuden strategian valmistelutyön loppuvuodesta 2017. Strategiatyötä tehtiin osin yhteisesti Tanssin tiedotuskeskuksen kanssa. Muun muassa toimintaympäristöanalyysi sekä taiteen alojen ja tiedotuskeskusten oma SWOT-analyysi tehtiin yhdessä. Samoin toimintaympäristön muutoksiin liittyvä asiantuntijatapaaminen, jossa kulttuuriasiainneuvos **Esa Pirnes** (opetus- ja kulttuuriministeriö, strategisen ohjauksen vastuualue) valotti ministeriön näkemyksiä toimintaympäristön muutoksista ja Sitran asiantuntija, tulevaisuustutkija **Elina Kiiski-Kataja** esitteli Suomen ja maailman tulevaisuuteen liittyviä trendejä.

Vuosina 2018 ja 2019 Tiedotuskeskusten henkilökunnat käsittelivät mahdollisen yhdistymisen etuja ja haasteita useissa työpajoissa. Materiaalia käsiteltiin kummankin hallituksessa sekä niiden yhteisissä kokoontumisissa. Vuoden 2019 lopulla ja 2020 alussa tuotettiin hallituksille päätöksenteon pohjaksi laskelmia yhdistymisen tuottamista henkilötyöajan säästöstä ja muista taloudellisista hyödyistä.

Hallitusten päätöksen mukaisesti toimintavuoden 2020 aikana jatketaan tiedotuskeskusten mahdolliseen yhdistymiseen tähtäävää prosessia. Kevään aikana käydään yhdistysten jäsenyhteisöjen kanssa keskustelut aiheesta ja kartoitetaan niiden näkemyksiä asiasta. Tarkoituksena on myös järjestää molempien taiteenalojen toimijoille avoimia keskustelutilaisuuksia. Jäsenyhteisöille toimitetaan keskustelujen pohjaksi tiivistelmä hallituksille toimitetusta materiaalista. Tiivistelmässä käsitellään yhdistymisen perustaa, synergiaetuja, säästöjä, yhdistymisen muita hyötyjä ja haasteita.

Tiivistelmässä yhdistymistä perustellaan ja tavoitteeksi asetetaan

- Vaikuttavampi ja vahvempi organisaatio - Yhdessä teemme enemmän ja näymme paremmin.
- Taloudellinen ja toiminnallinen tehokkuus - Kun kaksi pientä organisaatiota tekee samoja tai samankaltaisia asioita, on toiminnassa päällekkäisyyttä, johon kuluu kummankin resursseja.
- Synergiaedut - Vapautuneilla resursseilla voidaan yhdessä kehittää palveluja paremmiksi ja vaikuttavammiksi.
- Taloudellisten riskien, kuten julkisen tuen kehitys, hallinta.
- Osaamisen ja asiantuntemuksen kasvu ja kehitys.

Jäsenyhteisöjen ja kentän kanssa käytyjen keskustelujen jälkeen yhdistysten hallituksen päättävät molempien yhdistysten ylimääräisen kokouksen koolle kutsumisesta. Kaavaillun aikataulun mukaan tämä tapahtuisi syksyllä.

Mikäli yhdistykset päättävät Tiedotuskeskusten yhdistymisestä, vuoden 2021 toiminta-avustushakemukset opetus- ja kulttuuriministeriölle tehdään sen mukaisesti. Mahdollisen uuden toimijan sääntö- yms. prosessit vievät oman aikansa, mutta yhteisen toiminnan valmistelu voitaisiin aloittaa syksyllä 2020 ja toiminta vuoden 2021 alusta.

Aikataulu on alustava ja mahdollisesti koronavirukseen liittyvät toimenpiteet vaikuttavat siihen.



# 3 Tietopalvelu

**VUONNA 2020** tiedotuskeskuksen tiedotusta ja viestintää kehitetään vuosille 2019–2020 päivitetyn viestintästrategian mukaisesti. Viestinnän pääasiallisia kanavia ovat edelleen tiedotuskeskuksen verkkosivusto, suomen- ja englanninkieliset uutiskirjeet sekä sosiaalisen median kanavat, erityisesti Facebook ja Instagram.

Kerran kuukaudessa lähetettävän ammattilaisten uutiskirjeen lisäksi sähköpostiviestintää lisätään lähettämällä esimerkiksi tietoa tiedotuskeskuksen tapahtumista tai hankkeiden avoimista hauista suoraan niille kohderyhmille (taiteilijat, tuottajat jne.) joita asia koskee. Tällä tavoin pyritään parantamaan tiedonkulkua, sillä tieto avoimista hauista ei välttämättä aina tavoita kaikkia kohderyhmiä riittävän hyvin pelkän kuukausittaisen uutiskirjeen, verkkosivujen tai Facebookin kautta. Koska sähköpostilistojen kautta tehtävä viestintä on tähän asti ollut hyvin rajoitettua, sen lisääminen ei kuitenkaan kasvata merkittävästi vastaanottajien tiedotuskeskukselta saamien viestien määrää.

Painotuotteiden osalta jatketaan aiemman linjan mukaisesti eli niiden määrää ei lisätä. Syksyllä 2019 päivitetty englanninkielinen esite toimii vuoden 2020 loppuun asti, ja syksyllä 2020 suunnitellaan kokonaan uusi ajanmukainen esite, jota voidaan päivittää vuosittain ainakin muutaman vuoden ajan.

Vaikuttajaviestinnässä pyritään mahdollisuuksien mukaan tekemään lausuntoja ja kannanottoja yhdessä esimerkiksi muiden tiedotuskeskusten ja Teatterikeskuksen kanssa, jolloin kannanottojen painoarvo ja näkyvyys on suurempaa. Teatterikeskuksen laajennettua toimintaansa yhä enemmän myös sirkusalan vapaiden ryhmien suuntaan on tiedotuskeskuksella usein esimerkiksi sirkuksen rahoitusta koskeissa asioissa yhteinen intressi, joten yhteisten lausuntojen tekeminen on luontevaa.

Sirkusinfo.fi-verkkosivuston uusiminen on näköpiirissä vuonna 2021 tai viimeistään alkuvuodesta 2022, joten uuden sivuston suunnittelu aloitetaan ensi vuonna. Jonkin verran uudistuksia nykyisille sivuille täytyy tehdä 23.9.2020 mennessä, jolloin sivuston tulee olla digitaalisten palvelujen tarjoamisesta säädetyn lain saavutettavuusvaatimusten mukainen. Näillä näkymin siirtymäajan päättymisen ei kuitenkaan edellytä merkittäviä muutoksia, ja saavutettavuusvaatimukset voidaan ottaa uuden sivuston suunnittelussa paremmin huomioon jo lähtökohtaisesti. Verkk-



sivu-uudistus liittyy toki kiinteästi myös mahdolliseen yhdistymishankkeeseen Tanssin tiedotuskeskuksen kanssa. Yhdistymiskartoituksen edetessä on käsiteltävä myös seurauksia viestinnälle esimerkiksi siltä kannalta, säilyttävätkö molemmat organisaatiot omat nettisivustonsa vai siirtyvätkö sisällöt uudelle yhteiselle sivustolle.

Samoin tulevan toimintavuoden aikana on pohdittava SIRKKA-tietokannan kehittämistä ja tulevaisuutta. Tällä hetkellä tietokanta on monilta osin käytettävyydeltään heikko ja epäluotettava erityisesti taiteilijoiden näkökulmasta ja esimerkiksi teosten lisääminen tietokantaan ja esityskalenteriin on kohtuuttoman hankalaa. Pidemmällä tähtäimellä on olennaista, kannattaako SIRKKA-tietokantaa enää uudistaa tai jatkokehittää vai onko mahdollista, että sen sisältämä tieto siirtyy tulevaisuudessa osaksi Teatterimuseon vastuualuetta, jolloin tietokannan kehittämistä voitaisiin tehdä paremilla resursseilla ja mahdollisesti osana laajempaa esittävien taiteiden tietokantaa. On kuitenkin selvää, että nykymuodossaan tietokanta ei voi palvella tarkoitustaan enää kovin monen vuoden ajan.

## **Tiedonkeruu ja tilastointi**

Tiedotuskeskus kerää sirkusyhteisöjen esitys- ja katsojatilastot, tietoa yleisötyöstä, sekä valtion harkinnanvaraista toiminta-avustusta saavien sirkusryhmien taloustilastot. Tilastot laatii yhdessä Tanssin tiedotuskeskuksen kanssa palkattu sirkuksen ja tanssin tilastonlaatija. Sirkuksen tilastoista tuotetaan tietoa ja materiaalia vaikuttaja-viestintään. Tilastotietoa voidaan esittää tiedotuskeskuksen verkkosivuilla erilaisten infografiikoiden kuten kaavioiden ja karttojen muodossa ja hyödyntää myös tiedotteissa, lausunnoissa ja eri tilaisuuksia varten tehdyissä esityksissä.

Sirkuksen tiedotuskeskus osallistuu sirkuksen asiantuntijakumppanina OKM:n tilaamaan taiteen tilastoinnin ja tietopohjan laajentamisen kehityshankkeeseen, jota ministeriölle toteuttaa aluekehittämistoimisto MDI.





# 4 Kotimainen toiminta

**TIEDOTUSKESKUKSEN kotimaan toiminnan keskiössä on laaja valtakunnallinen tavoitettavuus. Toimimme yhteistyössä koko maan sirkusammattilaisten, oppilaitosten ja esityspaikkojen kanssa. Edistämme sirkusalan kehitystä tukemalla erilaisia kehittämishankkeita ja luomalla yhteistyöverkostoja sirkuksen ja muiden esittävän taiteen alojen kanssa.**

Kehitämme jatkuvasti toimintamme valtakunnallista tavoitettavuutta. Järjestämme alueellisia koulutuspäiviä ja teemme yhteistyötä kotimaisten sirkusoppilaitosten kanssa. Vaikutamme sirkuksen ammattilaiskentän rakenteiden suotuisaan kehittymiseen ja erityisesti nuorten sirkusammattilaisten taiteellisten ja tuotannollisten toimintaedellytysten vahvistumiseen. Tuemme alan toimijoiden kehittämishankkeita ja edistämme yhteistyötä laajemman esittävän taiteen kentän kanssa. Järjestämme sirkustaiteen showcase- ja verkostoitumistapahtumia myös kotimaassa. Osana kotimaan toimintaamme myötävaikutamme myös sirkuskulttuurin edistämiseen ja sirkuksen historian tallentamiseen yhteistyössä muistiorganisaatioiden kanssa.

## Showcase- ja verkottumistapahtumat

Edistämme sirkusalan ammattilaisten valmiuksia oman työnsä markkinoimiseen kotimaassaan sekä sirkusteosten ja esittävän taiteen näyttämöiden välistä verkottumista. Järjestämme kulttuuritalojen, teattereiden ja tapahtumien ohjelmistosuunnittelijoille suunnattuja sirkusteosten pitchaustilaisuuksia yhteistyössä muiden esittävien taiteiden toimijoiden kanssa. Pitchaus on tiivis 5-7 minuutin teosesittely puheen, kalvojen ja videon avulla, jonka taiteilijaryhmän jäsen itse tekee. Kulttuuriohjelman tuottajilla on jatkuva tarve saada tietoa vapaalla kentällä tehtävistä teoksista ja niiden kiertuevalmiudesta. Tarvitaan myös tietotaidon kasvattamista sirkusvierailujen tuomisesta erilaisille näyttämöille Suomessa.

Vuonna 2020 järjestämme lapsille ja nuorille suunnattujen sirkusteosten pitchaustilaisuuden Helsingissä yhteistyössä Bravo!-festivaalin (vahvistumatta) kanssa. Tilaisuutta varten valmistettavia pitchauksia kierrätetään mahdollisuuksien mukaan myös muualla Suomessa yhteistyössä lastenkulttuuriverkostojen kanssa.

Jyväskylän kaupungin kulttuuritoimen yhdessä yhteistyökumppaniensa kanssa järjestämä KUTU-päivät kokoaa kunnalliset kulttuuritoimijat yhteen paikkaan. Tuotamme syksyllä 2020 yhteistyössä muiden esittävien taiteiden vapaan kentän toimijoita



edustavien organisaatioiden, kuten Teatterikeskuksen (vahvistunut) ja tanssin aluekeskusten (vahvistumatta) sekä Suomen kulttuuritalot ry:n (vahvistumatta) kanssa esittävien taiteiden teoksia esittelevän pitchauskokonaisuuden ja Speed Dating -tapaamisen KUTU-päivien ohjelmistoon. Monitaiteinen teosesittelytilaisuus hyödyttää sekä kulttuuritalojen tuottajia ja kuntien kulttuuriasoista vastaavia että taiteilijoita.

## **Alueelliset koulutuspäivät ja näyttämökierrokset**

Edistämme sirkusammattilaisten viestinnällisten valmiuksien kehittymistä järjestämällä kolme sirkusryhmille ja -taiteilijoille suunnatua markkinointiviestintävalmennusta vuonna 2020. Valmennuksissa käsitellään esitysmarkkinoita Suomessa, pitchaus-esittelyn, hissipuheen ja dossierin valmistamista sekä sitä millaista videomateriaalia tarvitaan eri tarkoituksiin. Valmennuksien avulla ammattilaiskentässä myös vasta vähän aikaa toimineet taiteilijat voivat onnistua työnsä esittelyssä.

Sirkuksen ja Tanssin tiedotuskeskusten yhteishankkeessa vuosina 2020-2022 kehitetään tanssi- ja sirkusalojen kestävää toimintaa ja parannetaan niiden saatavuutta eri puolilla Suomea. Tavoitteena on luoda enemmän mahdollisuuksia teosten kiertämiseen ekologisesti, taloudellisesti ja kulttuurisesti kestäväällä tavalla. Hanke on saanut Wihurin säätiöltä 14 000 € avustuksen. Hankkeen sisällä toteutetaan alueellisia koulutuspäiviä sirkuksen ja tanssin ammattilaisille, sekä verkottumismahdollisuuksia kaupunginteattereille ja nk. vapaille ryhmille.

Nuorten sirkusammattilaisten tuotannollisia toimintaedellytyksiä vahvistamme välittämällä tietoa sirkuksen esityspaikoista Suomessa ja järjestämällä tutustumiskierroksia sirkusteosten mahdollisiin esityspaikkoihin. Vierailun aikana tutustutaan organisaation lisäksi näyttämöiden teknisiin mahdollisuuksiin. Vuonna 2020 tutustumme pääkaupunkiseudun ja Uudenmaan näyttämöihin.

Haluamme lisätä sirkukseen liittyvien tietosisältöjen saatavuutta ja taiteen alaan liittyvää keskustelua. Olemme mukana tuomassa asiantuntijapuheenvuoroja ja taiteilijapuheenvuoroja yhteistyössä sirkustapahtumia ja -festivaaleja eri puolilla Suomea järjestävien sirkustoimijoiden kanssa. Heinäkuussa 2020 järjestetään kahdesta kolmeen tuhanteen jongleerauksen harrastajaa ja ammattilaista yhteen kokoava kansainvälinen European Juggling Convention -tapahtuma Hangossa ja tuomme sinne suomalaisen sirkustaiteen esittelyn ja asiantuntijapuheenvuoron. Samanlaisia sisältöjä tuotamme myös muiden sirkustapahtumien kanssa. Jatkamme yhteistyötä Teatterimuseon kanssa sirkuskeskustelujen tuomisessa museon ohjelmaan.

## **Sirkusalan opiskelijoiden kohtaaminen**

Jatkamme hyvää yhteistyötä kahden kotimaisen sirkuksen ammatillisen koulutuksen kanssa. Organisoimme sirkusalan keskeisten organisaatioiden kanssa yhteisiä vierailuja oppilaitoksiin, joilla alalla pitkään toimineet ammattilaiset jakavat opiskelijoille tietotaitoaan. Vierailu Koulutuskeskus Salpauksessa Lahdessa tapahtuu helmi-maaliskuussa ja Turun AMK:n sirkuslinjalla toukokuussa.

Resurssioimme sirkusalan ammatillisten opiskelijoiden taidealaa koskevan tietouden laajenemista tilaamalla halukkaille TTS-lehteä (Teatteri&Tanssi+Sirkus). Tuemme tilauksilla esittävien taiteiden ainoaa ammatillista kulttuurilehteä.



## **Sirkuksen lumo -palkinto**

Tuomme esiin sirkustaiteen saralla merkityksellisiä taiteellisia saavutuksia tai tekoja jakamalla vuosittain Sirkuksen lumo -tunnustuspalkinnon esittävien taiteiden yhteisessä Thalia-juhlassa. Palkintoraadin jäsenet ovat sirkuksesta kirjoittavia kriitikoita ja alaa laajasti seuraavia henkilöitä. Raatityöskentelyn avulla syvennämme yhteistyötä ja sirkustietouden vaihtoa myös heidän kanssaan.

## **Yhteistyö Teatterimuseon kanssa**

Teemme tiivistä yhteistyötä Teatterimuseon kanssa sirkukseen liittyvän tiedon ja tietotaidon kartuttamisessa. Sirkus on tullut Teatterimuseon vastuualueeseen vuoden 2019 alusta alkaen. Olemme kerryttäneet Teatterimuseon saataville tietoa suomalaisista yksityisistä sirkuskokoelmista. Toimimme Teatterimuseon kanssa Sirkus Finlandian yksityisen kokoelmahankkeen asiantuntijapartnereina. Sirkuksen tiedotuskeskuksen toiminnanjohtaja on Teatterimuseon tanssin ja sirkuksen tallennustyöryhmän jäsen.

## **Sirkustutkimuksen ja sirkuskulttuurin edistäminen, sirkus elävänä perintönä -toiminta**

Myötävaikutamme sirkuksen tutkimuksen edistymiseen Suomessa levittämällä tietoa sirkuksen muistin tallentumiseen tähtäävistä aineistoista, joita olemme tuottaneet yhteistyössä Kansalliskirjaston ja Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran arkiston kanssa. Tuomme kansainvälistä akateemista sirkustutkimusta suomalaisten opiskelijoiden ja tutkijoiden saataville kansainvälisessä Circus Arts Research Platform -hankkeessa. Sirkuskulttuuri on mukana Unescon aineettoman kulttuuriperinnön sopimuksen kansallisessa luettelossa Suomessa. Jatkamme erilaisten sirkustoimijoiden yhteentuumista ja sirkusyhteisöllisyyden tukemista sirkusrinkitoimintana.



# 5 Kansainvälinen toiminta

**SIRKUKSEN TIEDOTUSKESKUKSEN** kansainvälisen toiminnan tavoitteena on edistää kotimaisen sirkuksen, sirkustoimijoiden ja sirkusteosten kansainvälisen toiminnan valmiuksia, verkostoja ja liikkuvuutta.

Tiedotuskeskus luo kontakteja kansainvälisen taiteilija-, asiantuntija-, osaamis- ja esitysvaihdon edistämiseksi sekä tukee kansainvälisen toimintansa puitteissa sirkusesitysten kansainvälistä näkyvyyttä. Kansainvälisen yhteistoiminnan strategisella, pitkäjänteisellä kehittämisellä sekä sirkusalan tiedonvaihdon ja osaamisen kasvatamiseen tähtävien hankkeiden tukemisella avataan suomalaisille nykysirkusryhmille mahdollisuuksia yhteistuotantoihin, kiertueisiin, residensseihin sekä erilaisiin kumppanuussuhteisiin kansainvälisten toimijoiden ja verkostojen kanssa. Tiedotuskeskus toimii yhteistyössä sirkusalan kotimaisten ja kansainvälisten keskusten, festivaalien ja residenssien kanssa.

Tavoitteiden toteuttamiseksi lisäämme suomalaisen sirkuksen tunnettua ja näkyvyyttä maailmalla viestinnällisen promootiotyömme kautta, luomme uusia yhteistyökumppanuuksia ja edistämme jo olemassa olevia. Kansainvälistymistä edistetään lisäksi järjestämällä verkottumismatkoja, antamalla neuvontaa sekä jakamalla tietoa ja kokemuksia.

Välittäjäportaan ja taiteilijoiden kansainvälisten valmiuksien kehittämiseksi järjestetään koulutusta ja verkottumisia Tanssin tiedotuskeskuksen kanssa, osana erillishankkeita "sirkuksen ja tanssin kansainvälisen viennin ja verkostojen vahvistaminen" sekä "välittäjäportaan kehittäminen".

Sirkuksen tiedotuksen kansainvälisen toiminnan suunnitelma päivitettiin vuonna 2019 ja jatkamme pitkäjänteistä ja menestyksekkästä kansainvälistä toimintaamme vuonna 2020 muun muassa seuraavin tavoin: edistämme suomalaisen sirkuksen kansainvälistä liikkuvuutta järjestämällä kansainvälisillä esittävän taiteen messuilla, seminaareissa ja tapaamisissa näyteikkuna- ja verkostoitumistapahtumia sirkusammattilaisille, sekä edustamalla suomalaista sirkusta alan keskeisissä tapahtumissa. Toteutamme asiantuntijavierailuja kotimaassa, sekä osallistumme aktiivisesti erilaisten kansainvälisten verkostojen toimintaan ja yhteistyöprojekteihin, tarjoten verkostoitumisen ja kansainvälisen työn vahvistamisen mahdollisuuksia sirkuskentän ammattilaisille.



Toimintavuonna 2020 jatkamme pitkäaikaisia, molemminpuoliseen luottamukseen ja asiantuntemukseen perustuvia kumppanuuksia alan keskeisten kansainvälisten toimijoiden kanssa. Näistä mainittakoon:

**La Graineirie -sirkuskeskus Toulousessa, Ranskassa.** Olemme tehneet tiivistä yhteistyötä vuodesta 2014 alkaen mm. sirkusalan kansainvälistymistaitoja kehittäneen "Circus Incubator" Erasmus+-hankkeen myötä, sekä jatkuvan kahdenvälisen tiedonvaihdon kautta. Suomalaisia sirkusryhmiä on säännöllisesti sekä residensseissä että esiintymässä keskuksessa. Keskus on Ranskan suurin sirkuksen ammattilaiskittymä ja sijaitsee voimakkaasti kasvavalla Toulousen metropolialueella. Vuonna 2020 vastaanotamme 15–20 hengen ryhmän La Grainerie -sirkuskeskuksen sekä Le Lido -sirkuskorkeakoulun henkilökuntaa, jotka vierailevat elokuussa 5 päivän ajan Sirkuksen tiedotuskeskuksen asiantuntijavieraina osana osaamisen kehittämisen "Cité En Mouvement"-hankettaan. Ryhmä vierailee Helsingin keskeisissä sirkustiloissa, tapaa toimijoita sekä keskustelee taidepoliittisten päättäjien ja taiteen rahoittajien kanssa. Sirkuskeskus esiselvittää myös residenssivaihtooohjelmaa Cirko Uuden sirkuksen keskuksen kanssa; tässä tiedotuskeskus toimii asiantuntijakumppanina.

**Jacksons Lane -teatteri Lontoossa, Isossa-Britanniassa.** Olemme tehneet tiivistä yhteistyötä vuodesta 2010 saakka. Teatteri mainitsee Sirkuksen tiedotuskeskuksen yhtenä tärkeimmistä ja luotettavimmista kansainvälisistä yhteistyökumppaneistaan. Kumppanuutemme aikana teatteri on tarjonnut kymmenille suomalaisille sirkusryhmille ja -taiteilijoille residenssejä, esiintymismahdollisuuksia sekä promootiota ja kontakteja Iso-Britannian kiertuenäyttämöille ja festivaaleille. Suomen Lontoon kulttuuri-instituutti on jo useamman vuoden ajan tukenut teatterin suomalaisen sirkuksen kokonaisuutta. Iso-Britannia nousi vuodesta 2017 sirkuksen kansainvälisten esitystilastojen kärkeen pääasiassa Jacksons Lane teatterin tekemän sirkusesitysten tuontityön ansiosta.

**La Tohu -sirkuskeskus Montrealissa Kanadassa,** sekä siellä järjestettävät Festival Completent Cirque sekä MICC Marche International de Cirque Contemporain -näkyvyystapahtumat. Olemme tehneet La Tohun kanssa pitkäaikaista yhteistyötä ja tavoitteena on suomalaisen sirkuksen näkyvyys- ja yhteistyöhanke Tohun MICC-tapahtuman kanssa vuonna 2021, jatkona vuosina 2018 ja 2019 toteutuneille "Crossing Missions in Circus Arts" ja "Circus Crossroads" -yhteistyöprojekteille. Vuonna 2020 käynnistetään yhteistyöhankkeen suunnittelu ja konsultaatio Lontoon Quebec Government Officen kanssa, joka koordinoi edellisten yhteistyöhankkeiden hakuja yhteistyössä pohjoismaisen ministerineuvoston kanssa.

**Bogotan Iberoamerikkalainen teatterifestivaali,** suomalaisen sirkuksen näyteikkuna - suomalainen sirkustaide esillä Bogotassa, Festival Iberoamericano de Teatro -festivaaleilla keväällä 2021. Sirkuksen tiedotuskeskus toteuttaa yhteistyössä FIT:n kanssa yhdessä kuratoidun esitysten kokonaisuuden, jota valmistellaan vuonna 2020.



Sirkuksen tiedotuskeskus kuuluu jäsenenä seuraaviin keskeisiin sirkuksen ja esittävien taiteiden kansainvälisiin verkostoihin:

**Circostrada European network of circus and street arts**, johon kuuluu lähes 120 sirkuksen ja katutaiteen tuottaja- ja katto-organisaatiota, festivaalia ja venueita Euroopan lisäksi myös Australiasta, Kanadasta, USAsta ja Aasiasta. Verkosto järjestää toimintavuonna yleiskokoukset Tsekeissä ja Ranskassa, sekä sirkualan kansainvälisen konferenssin. Tiedotuskeskuksen toiminnanjohtaja Vaulo on verkoston 6-henkisen ohjausryhmän jäsen vuosina 2017-2020. Verkoston tuottama laaja, digitaalinen ja verkkopohjainen tietokanta "Circostradata" eurooppalaisesta sirkuksesta lanseerataan 2020 aikana. Tiedotuskeskus on johtanut tietokantaa valmistelutta työryhmää vuodesta 2018 alkaen.

- Sirkuksen tiedotuskeskus järjestää suomalaisten sirkusammattilaisten opinto- ja verkottumismatkan CS:n yleiskokouksen ja Letni Letna -sirkusfestivaalien yhteyteen Prahassa elokuussa 2020.

**Baltic Nordic Circus Network**, johon kuuluu 17 sirkusorganisaatiota Pohjoismaista ja Baltian maista. Sirkuksen tiedotuskeskus on verkoston perustajajäseniä ja toiminnanjohtaja Vaulo on verkoston ohjausryhmän jäsen vuosina 2019-2020. Verkoston tavoitteina ovat lähialueyhteistyön syventäminen, ekologisesti maateitse toteutettavien kiertueiden ja residenssien mahdollistaminen, alueen nuorten sirkusammattilaisten tukeminen ja osaamisen kehittäminen, sekä pohjoismais-baltialaiseen taide- ja kulttuuripolitiikkaan vaikuttaminen sirkustaiteelle suotuisasti. Sirkustaiteen asema Baltian maissa on vielä hyvin heikko ja huonosti tunnustettu. Verkostokumppanit tukevat toisiaan myös asiantuntijatiedon ja parhaiden käytänteiden jakamisen kautta. Toimintavuonna verkosto järjestää kaksi yleiskokousta, Riiassa ja Prahassa.

- Prahassa kokouksessa verkostoidutaan myös muiden eurooppalaisten sirkusorganisaatioiden kanssa, kokouksen asettuessa ajallisesti limittäin sekä Circostradan yleiskokouksen, että CARP Circus Arts Research Platform -toimijoiden järjestämän sirkustutkimuskonferenssin kanssa.

**Nordics Combined** on yhteistyöverkosto, johon kuuluvat Sirkuksen ja Tanssin tiedotuskeskusten lisäksi Performing Arts Hub Norway (PAHN), The Danish Arts Foundation ja The Swedish Arts Council. Yhteistyön tavoitteena on pohjoismaalaisen esittävän taiteen näkyvyyden parantaminen. Tätä toteutetaan muun muassa tiedonvaihtona, yhteispohjoismaalaisilla messuosastoilla ja erilaisilla yhteistyöhankkeilla. Aiempina vuosina Sirkuksen tiedotuskeskus ei ole voinut panostaa yhteistyöhön kulttuuriviennin resurssien vähyden vuoksi pohjoismaisten yhteistyökumppanien panosta vastaavalla tasolla. Opetus- ja kulttuuriministeriön myönnettyä Sirkuksen ja Tanssin tiedotuskeskuksille Nordics Combined -yhteistyön toteuttamisen avustuksen vuosille 2019-2020 on yhteistyön tasa-arvoisempi toteutus muiden Pohjoismaisten kumppanien kanssa mahdollista. Toteutamme verkoston kanssa yhteistyönä monivuotista Korea-Nordic Connection yhteistyöohjelmaa, jossa korealaisena yhteistyökumppanina on KAMS Korea Arts Management Service. Toimintavuonna 2020 tiedotuskeskus osallistuu ohjelmaan resurssiensa puitteissa.

**Nordic Women in Circus** -verkosto tuottaa toimintavuonna selvitystä tasavertaisuuden kokemuksista ja koulutussisältöihin liittyvistä toiveista pohjoismaisissa sirkuskouluissa. Olemme mukana viestinnällisessä yhteistyössä verkoston ainoana suomalaisena organisaatiojäseneenä.



## Kansainväliset hankkeet

### Sirkuksen ja tanssin kansainvälisen viennin ja verkostojen vahvistamisen hanke 2019–2020

Olemme panostaneet kansainväliseen työhön paljon vuosien saatossa ja saaneet sen kautta lukuisia onnistumisia aikaiseksi. Vuonna 2020 vahvistamme sirkuksen ja tanssin kansainvälistä vientiä ja verkostoja Aasian ja Pohjois-Amerikan markkinoilla ja toteutamme messu- ja showcasetapahtumia yhdessä Tanssin tiedotuskeskuksen kanssa. Yhteisen vientihankkeemme tavoitteena on kasvattaa sirkuksen ja tanssin näkyvyyttä ja kiertuemahdollisuuksia erityisesti Pohjois-Amerikassa sekä osissa Aasiaa: Etelä-Koreassa ja Japanissa. Hankkeessa tavoitellaan jo olemassa olevien kontaktien ja alueiden toimintakulttuurin tuntemuksen syventämistä sekä kokonaan uusia avauksia.

Vuonna 2020 Sirkuksen tiedotuskeskus osallistuu kolmeen kansainväliseen esittävien taiteiden messutapahtumaan. Nordics Combined -yhteistyön myötä ja opetus- ja kulttuuriministeriön Sirkuksen ja Tanssin tiedotuskeskuksille myöntämän kaksivuotisen avustuksen avulla tiedotuskeskuksella on mahdollisuus aiempaa suurempaan näkyvyyteen ja kentän toimijoiden tukemiseen ja verkottumiseen.

- IPAY (International Performing Arts for Youth), Philadelphia, Yhdysvallat, 21.-25.1.
- TPAM (Tokyo Performing Arts Meeting in Yokohama), Jokohama, Japani, 8.-16.2.
- CINARS Biennale for Performing Arts, Montréal, Kanada, 9.-14.11.

IPAY:ssä ja TPAMissa tiedotuskeskus esittelee suomalaista sirkusta osana sirkuksen ja tanssin yhteistä messuosastoa ja pitchaustilaisuuksia. CINARSissa tiedotuskeskus esittelee sirkusta pitchausten, demojen ja esityksen muodossa, järjestää verkottumistilaisuuden yhteistyössä Suomen Ottawan suurlähetystön kanssa, ja esittelee Nordics-kumppanien kanssa laajemmin pohjoismaista esittävää taidetta.

Kaikki kolme messuosallistumista ovat sirkuksen ja tanssin ammattilaisille - taiteilijoille ja tuottajille - suunnattuja tuettuja verkottumismatkoja, joihin haetaan avoimen haun kautta. Sirkuksen ja Tanssin tiedotuskeskukset järjestävät osallistujille ja muille alojen ammattilaisille suunnatun vientivalmennuskokonaisuuden toisen osa keväällä 2020, osana messuhankkeen alan osaamisen kehittämisen kokonaisuutta.

### Nordic Bridges Kanada 2021

Pohjoismaisen ministerineuvoston seuraava laaja pohjoismaisen taiteen näkyvyys-hanke "Nordic Bridges" toteutetaan Kanadassa, Toronton Harbourfront Centerissä. Poikkitaiteellinen kulttuurikeskus on Sirkuksen tiedotuskeskukselle tuttu yhteistyökumppani, ja olemme jo vuonna 2019 käynnistäneet keskustelut suomalaisen sirkuksen näkyvyyden vahvistamiseksi siellä. Vuonna 2020 suunnitelmia edistetään. Tavoitteena on myös suomalaisen sirkuksen näkyvyys- ja yhteistyöhanke montrealilaisen Tohu sirkuskeskuksen kanssa osana "Nordic Bridges"-hanketta vuonna 2021, jatkona vuosina 2018 ja 2019 yhteistyössä Tohun kanssa toteutetuille "Crossing Missions in Circus Arts" ja "Circus Crossroads"-yhteistyöprojekteille.

### Venäjä-hanke

Sirkuksen osalta yhteistyötä Venäjän suuntaan tehdään sekä Suomen Pietarin kulttuuri-instituutin, että Tanssin tiedotuskeskuksen "Tanssin Venäjä -ohjelman" puitteissa.



Vuonna 2020 Tanssin tiedotuskeskuksen suunnitelmissa on toteuttaa yhteistyössä Sirkuksen tiedotuskeskuksen ja pietarilaisen Kanon Dance -keskuksen kanssa Look@ Dance & Circus -tapahtuman. Tavoitteena on viedä Pietariin yksi suomalainen tanssiryhmä ja yksi sirkusryhmä. Lisäksi tapahtumaan suunnitellaan vierailuihin liittyvää ohjelmaa. Yhteistyötä Tanssin Venäjä -ohjelman puitteissa on tarkoitus jatkaa esimerkiksi Kanon Dancen Open Look -tapahtuman yhteydessä elokuussa 2020 sekä Moskovan Meyerhold -esittävän taiteen keskuksen kanssa, jolloin tavoitteena on tanssin kumppanuuksien kautta avata ovia myös sirkustaiteelle. Vuonna 2020 jatketaan Suomen Pietarin kulttuuri-instituutin ja Moskovan lähetystön kanssa tehtävää yhteistyötä venäläisten avainhenkilöiden kartoittamiseksi ja markkinoiden avaamiseksi.

### **Sirkuksen ja tanssin välittäjäportaan, kansainvälisen toiminnan ja viennin kehittämishanke**

Sirkuksen ja Tanssin tiedotuskeskukset ovat sitoutuneet perustoiminnassaan pitkäjänteisesti kehittämään yhdessä alojensa välittäjäportaan toimintaa ja vientiä. Näihin tavoitteisiin sekä laajemmin koko esittävän taiteen kentän kansainvälisen näkyvyyden ja viennin lisäämiseen tähtää kaksivuotinen hanke, johon saatiin loppuvuodesta 2018 erityisavustus opetus- ja kulttuuriministeriöstä. Hankkeen toimenpiteet ja tiedotuskeskusten muu kansainvälinen ja kotimaan toiminta tukevat toisiaan. Hankkeen projektipäällikkönä toimii Tanssin tiedotuskeskuksen palkkaama määräaikainen työntekijä. Hankkeen talous- ja muusta hallinnosta vastaa Tanssin tiedotuskeskus. Tästä syystä hanke näkyy Sirkuksen tiedotuskeskuksen talouarviossa ainoastaan varattuina omarahoitusosuuksina.

Huhtikuussa 2019 kehittämishankkeeseen palkattiin kolme tuottajaa. Uutta välittäjäportaan organisaatiota ja sen toimintamalleja kehitettiin yhdessä ulkopuolisten, monialaisten kouluttajien ja asiantuntijoiden kanssa. Hanke sai heti positiivisen vastaanoton tanssi- ja sirkusentillä ja kehitystyö eteni ennakoitua nopeammin. Elokussa toimija sai nimekseen **PRAGMA Helsinki** ja ensimmäiset palvelusopimukset tanssi- ja sirkustoimijoiden kanssa solmittiin niin ikään alkusyksystä. Tanssin tiedotuskeskus hakeutui PRAGMA Helsingin osalta arvonlisäverovelvolliseksi lokakuussa 2019.

Vuonna 2020 PRAGMA Helsinki tuottaa, tarjoaa erilaisia hallintopalveluita sekä myy asiakkaana olevien ryhmien ja taiteilijoiden esityksiä niin kotimaassa kuin kansainvälisestikin. Tavoitteena on pystyä tarjoamaan palveluita kymmenelle toimijalle erisisältöisin ja -mittaisin sopimuksin. Sirkus- ja tanssiryhmien kanssa työskentelyn lisäksi PRAGMA Helsingin toiminta- ja palvelukonseptin kehitys jatkuu. Kolme tuottajaa vahvistavat omaa ammatillista osaamistaan tiedotuskeskusten järjestämässä tilaisuuksissa, ostopalveluina tuotteiden konsulttavierailujen sekä laaja-alaisten koulutuspäivien avulla. Tuottajat osallistuvat myös tiedotuskeskusten järjestämille verkostoitumismatkoille kansainvälisille esittävän taiteen myyntitapahtumiin. Kehittämistyön tavoitteena on vuonna 2020 PRAGMA Helsingin toimintamallin vakiinnuttaminen kestäväälle pohjalle ja näin mahdollistaa sen irtautuminen tiedotuskeskuksista lähivuosina.

### **NuoraNORD Incubator 2020–2021**

NuoraNORD Incubator -hanke on jatkoa vuodesta 2016 alkaen toteutetuille Nuora, NuoraMentors ja NuoraNORD -hankkeille nuorten sirkusammattilaisten – taiteilijoiden ja tuottajien, sekä ryhmien – strategisen toiminnan tukemiseksi, alan vakaut-





tamiseksi, hyvien käytäntöjen kuten yhteiskehittämisen mallien jakamiseksi, sekä lähialueyhteistyön syventämiseksi. NuoraNORD Incubator 2020 -hanke toteutetaan, mikäli sille saadaan Pohjoismaisen kulttuuripisteen osaamisen kehittämisen hankeavustus.

Hankkeessa tuetaan nk. seuraavaa sirkussukupolvea ja idullaan olevia hankkeita ja aloitteita ("initiatives") Pohjoismaista ja Baltiasta. Yhteistyökumppaneina hankkeessa ovat Cirkus Cirkör (Ruotsi), Dynamo sirkuskeskus (Tanska), Arts Printing House (Liettua), Riga Cirks (Latvia), Eesti Tsirkusekeskus (Viro), sekä koordinaattorina Sirkuksen tiedotuskeskus.

Hanke pyrkii tunnistamaan ja tukemaan ns. idullaan olevia sirkushankkeita fasilitoitun, yhteiskehittämiseen perustuvan residenssin, sekä läpi vuoden kestävästä mentoointiprosessin kautta. Hanke pyrkii vaikuttamaan positiivisesti Baltian ja Pohjoismaiden niukasti tuettujen sirkusrakenteiden suotuisaan kehittymiseen.

### **Circus Arts Research Platform CARP**

Sirkuksen tiedotuskeskus on viestinnällisenä kumppanina mukana kansainvälisessä Circus Arts Research Platform (CARP) -projektissa, jossa kehitetään sirkusta koskevan tutkimustiedon saavutettavuutta. Hankkeessa ylläpidetään verkkosivustoa, joka kokoaa ajankohtaisen, sirkukseen liittyvän monialaisen akateemisen tutkimuksen avoimeen verkkoportaaliin. Hanke järjestää seminaarin sirkuksen puku suunnittelusta tammikuussa 2020 Gentissä ja laajemmin sirkustutkijoita kokoavan seminaarin Prahassa elokuussa 2020. Hankkeen pääyhteistyökumppanit ovat Centre national des arts du cirque ja Chaire d'Innovation cirque et marionette ICIMA (Ranska), École nationale de cirque de Montréal ja Centre de recherche d'innovation et de transfert en arts du cirque (CRITAC) (Kanada), Stockholm University of the Arts, School of Dance and Circus DOCH (Ruotsi), The University of Campinas, Physical Education and Humanities (Brasilia) ja Circuscentrum (Belgia).

### **Kansainväliset asiantuntijavierailut**

Sirkuksen tiedotuskeskus tuo yhdessä ulkoministeriön, Suomen lähetystöjen ja edustajien, Suomen kulttuuri- ja tiedeinstituuttien, festivaalien ja kiertuenäyttämöiden kanssa kansainvälisiä avainhenkilöitä – mm. presentteereitä, kuraattoreita, toimittajia – tutustumaan suomalaiseen sirkustaiteeseen, tapaamaan toimijoita ja luomaan yhteistyökuvioita. Asiantuntijayhteistyötä voidaan tehdä myös ulkomaisten festivaalien ja tapahtumien kanssa, joilla on joko pohjoismainen tai suomalainen ohjelmisto-tema. Toimintakaudella 2020 vieraita tuodaan tutustumaan kotimaiseen nyky-sirkukseen, nykyklovneriaan, sekä kansainvälisiä yhteistuotantoja tekeviin toimijoihin.



## ⑥ Yhteiskunnallinen vaikuttaminen ja kumppanuudet

**SIRKUKSEN TIEDOTUSKESKUS** pyrkii pitkäjänteiseen ja vaikuttavaan toimintatapaan, jossa sitoudutaan strategian mukaisiin kumppanuuksiin ja hankkeisiin pidemmäksi ajaksi. Haasteena ovat pienelle organisaatiolle tyypillinen niukkuuden problematiikka liittyen erilaisiin resursseihin. Haasteeseen pyritään vastaamaan vahvistamalla yhteistyötä ja etsimällä synergiaetuja muiden toimijoiden kanssa.

Kulttuuripolitiikan tutkimuskeskus Cuporen opetus- ja kulttuuriministeriön toimeksianosta tekemä selvitys taiteen tiedotuskeskusten toiminnasta ja vaikuttavuudesta valmistuu vuonna 2020. Tulemme hyödyntämään selvitystä toimintamme kehittämisen tukena. Merkittävä osuus tiedotuskeskuksen toiminnasta rahoitetaan opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämällä harkinnanvaraisella toiminta-avustuksella, jonka myöntöperusteina ovat toiminnan kulttuuripoliittinen merkitys, valtakunnallisuus, taloudelliset ja toiminnalliset edellytykset, toiminnan merkitys omalla toimialalla, yhteistyöedellytykset ja toimialan kehittäminen. Tiedotuskeskuksen toiminta vastaa ministeriön rahoitusperusteita ja kulttuuripolitiikan strategian tavoitteita.

Olemme aktiivisesti mukana kulttuuripoliittisessa keskustelussa kotimaisen verkosto-toimintamme kautta. Tärkein kotimainen verkostomme on taiteen tiedotuskeskusten TAIVE-verkosto, jonka kanssa teemme pitkäjänteistä vaikuttajaviestintää ja yhteistyötä. Parikkaa työn alla on Taiteen tiedotuskeskusten yhteinen kestävän kehityksen ohjekirja, jossa arvioidaan toiminnan ilmastovaikutuksia. Hiilijalanjäljen rinnalle nostetaan ekologinen kädenjälki, joka tuo esiin toiminnan positiivisia kestävyysvaikutuksia. Ohjekirja tukee päästöjen vähennyksen ohella aktiivisia toimenpiteitä kestävän kehityksen edistämiseen. Tiedotuskeskusten osalta tämä voi tarkoittaa esimerkiksi vaikuttamis- tai tiedotustyötä.

TAIVE ja Suomen kulttuuri- ja tiedeinstituuttien verkosto tekee yhteistyötä erityisesti taiteen kansainvälisyyden edistämiseksi. Myös Suomen suurlähetystöjen ja edustajistojen kulttuuriattaseat ovat tärkeitä yhteistyökumppaneitamme. Osallistumme vuoden aikana muun muassa Instituuttien syyspäiville ja ulkoministeriön pressipäiville. Suomen toimiessa Euroopan Unionin puheenjohtajamaana teemme tiivistä yhteistyötä erityisesti lähetystöjen kanssa. Olemme aktiivisesti yhteistyössä sekä opetus- ja kulttuuriministeriön että Taiteen edistämiskeskuksen virkahenkilöiden, toimikunnan jäsenten ja Taideneuvoston kanssa tarjoamalla sirkusalan asiantuntijuuttamme heidän käyttöönsä.



Sirkuksen tiedotuskeskus ottaa säännöllisesti kantaa ja antaa lausuntoja taidepolitiikkaan, sirkuksen asemaan ja sen rahoitukseen liittyen. Osallistumme erilaisiin keskustelu- ja muihin tilaisuuksiin tuoden niihin tietoa sirkuksesta ja nostaten esiin alan erityiskysymyksiä.

Edustamamme sirkuskentän erityinen ajankohtaisia huolenaiheita ovat: esittävän taiteen nk. vapaan kentän pitkäaikaisen rahoitusvajeen korjaaminen, taiteen rahoituksen siirtäminen eettisesti epäilyttävistä veikkausvoittovaroista valtion budjet-tivaroista katettavaksi, sekä uudistettavan esittävän taiteen valtiosuuslain sirkus-taiteelle soveltuvat mallit. Näitä ovat mm. tuotantoalustat ja esittävän taiteen alueel-liset keskuksset, sekä painokertoimet, kuten taiteen valtakunnallinen saavutettavuus, kiertuetuki ja kansainvälisen toiminnan tuki. Tiedotuskeskus pyrkii nostamaan näitä aiheita esiin soveltuvissa keskusteluissa.

## Sitoumukset ja edustukset

Toiminnanjohtaja **Lotta Vaulo** edustaa tiedotuskeskusta Kustannus Oy Teatterin hallituksessa, sekä Floor is Yours! Turvallisuusjohtamisen ja -kulttuurin kehittäminen esittävässä taiteissa (2018-2020) -hankkeen ohjausryhmässä. Tiedotuskeskuksesta on mukana vaihtuva edustaja Teatteri&Tanssi+Sirkus -lehden toimitusneuvostossa. Toiminnanjohtaja ja kansainvälisten asioiden päällikkö **Lotta Nevalainen** toimivat asiantuntijajäseninä Suomen kulttuuri-instituuttien TelepART-raadeissa. Lotta Nevalainen on jäsenenä Taiteen edistämiskeskuksen esittävien taiteiden toimikun-nassa. Toiminnanjohtaja edustaa tiedotuskeskusta sekä eurooppalaisen sirkus- ja katutaiteen Circostrada -verkoston, että pohjoisen alueen sirkustoimijoiden Baltic Nordic Circus Network -verkoston ohjausryhmissä. Toiminnanjohtaja on Teatteri-museon tanssin ja sirkuksen tallennustyöryhmän jäsen.



# 7 Organisaatio

**TIEDOTUSKESKUS** organisaationa rakentuu vahvan asiantuntijuuden ja toimintaympäristön syvällisen tuntemuksen varaan. Organisaation sisäinen toimintakulttuurimme on toisiamme arvostavaa, yhteiseen keskusteluun kannustavaa ja osallistuvaa, toisiimme luottavaa ja toisaalta kumppanien näkökulmasta luotettavaa ja läpinäkyvää.

Henkilöstöä kannustetaan itseohjautuvuuteen ja oman työnsä johtamiseen asiantuntemuksen kautta. Pienenä asiantuntijaorganisaationa pyrimme toimimaan resurssi-  
viisaasti, ts. pitkäjänteisen suunnitelmallisesti, niukkoja resurssejamme mahdollisimman tehokkaasti hyödyntäen ja kestäviä kumppanuuksia rakentaen. Pyrimme jatkuvasti kehittämään käytäntöjämme entistä paremmin toteuttamaan kulttuurisesti, ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti kestävää kehitystä.

Tiedotuskeskus on sitoutunut kestävän kehityksen periaatteisiin sekä mahdollisimman hilineutraaliin toimintaan. Tiedotuskeskus toteuttaa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaa, joka perustuu voimassaolevaan strategiaan, työsuojelu- ja työhyvinvointiohjelmaan, johtosäätöön sekä yhdessä rakennettuun ja ylläpidettyyn toimintakulttuuriin. Tiedotuskeskus kantaa vastuuta henkilökunnastaan ja toimii reiluna työnantajana. Työyhteisön tasa-arvo, erilaisuus, moninaisuus, oikeudenmukaisuuteen pyrkiminen ja näkökulmien erot toteutuvat käytännön arjessa.

Vuonna 2019 Sirkuksen tiedotuskeskuksessa työskentelee 4 vakituista ja 2–3 määräaikaista työntekijää. Vakituksia työntekijöitä ovat toiminnanjohtaja, kansainvälisten asioiden päällikkö, kotimaan asioiden päällikkö sekä viestintäsuunnittelija. Määräaikaisia työntekijöitä ovat tilastonlaatiija, joka on yhteinen jaettu henkilöresurssi Tanssin tiedotuskeskuksen kanssa, sekä mahdollisesti projektikoordinaattori ja/tai hanketuottaja NuoraNORD-hankkeelle. Kirjanpito- ja palkanmaksupalvelut teetetään edelleen ostopalveluina Tiliverkko Oy:ssä ja tilintarkastajana toimii Tilintarkastusyhteisö Audit-Planista vastuutilintarkastaja **Tom Jaakonsaari**. Aiempien vuosien tavoin pyrimme tarjoamaan harjoittelupaikan soveltuvalla korkeakouluharjoittelijalle taiteen tutkimuksen, viestinnän tai yhteiskuntatieteiden saralta.

## Hallitus ja jäsenyhteisöt

Sirkuksen tiedotuskeskuksen toimintaa johtaa vuosikokouksen valitsema yhdistyksen hallitus, johon kuuluu puheenjohtajan lisäksi vähintään kolme ja enintään kahdeksan



jäsentä, joista puolet on aina vuorovuosin erovuorossa. Lisäksi hallituksessa on neljä varajäsentä, jotka valitaan vuodeksi kerrallaan. Hallituksen toimikausi on vuosikokousten välinen aika.

Tiedotuskeskuksen hallitukseen kuuluvat vuoden 2020 vuosikokoukseen asti:

**Joonas Martikainen**, puheenjohtaja, Rovaniemi; **Salla Hakanpää**, varapuheenjohtaja, Helsinki; **Liisa Korpiniitty**, Helsinki; **Salla Kurronen**, Helsinki; **Maaria Kuukorento**, Helsinki; **Evianna Lehtipuu**, Helsinki; **Nea Leo**, Helsinki; **Olli Vuorinen**, Helsinki; **Sami Ylisaari**, Vantaa, sekä varajäsenet: **Petri Saunio**, Helsinki; **Tuomas Vuorinen**, Helsinki. Yhdistyksen vuosikokous valitsee hallitukseen jäseniä erovuoroisten tilalle. Hallitus kokoontuu 4-6 kertaa vuoden mittaan, tai tarvittaessa.

Sirkuksen tiedotuskeskuksen jäsenyhteisöjä ovat **Sirkus- ja musiikkiyhdistys Agit-Cirk ry**, **Circo Aereo ry**, **Circus Ruska ry**, **Cirko – Uuden sirkuksen keskus ry**, **Sirkusyhdistys Circus Uusi Maailma ry / Company Uusi Maailma**, **Lokal Collective ry / Kallo Collective**, **Monitaideyhdistys Piste ry**, **Nuua ry**, **Osuuskunta Sirkus Aikamoinen**, **Sirkusyhdistys Varpaat ilmassa ry / Zero Gravity Company**, **Suomen Nuorisosirkusliitto ry**, **Suomen tanssi- ja sirkustaiteilijat ry**, **Suomen Taikapiiri ry**, **Taikateatteri 13 ry**, **Taiteilijayhdistys Hiljaisuus ry** ja **Tanssiteatteri Hurjaruuthin kannatusyhdistys ry**.

Hallitus päättää vuoden 2020 aikana uusien jäsenyhdistysten ottamisesta saapuneiden hakemusten perusteella. Sirkuksen tiedotuskeskuksen jäsenyhteisön tulee yhdistyksen sääntöjen mukaisesti olla sirkuksen alalla toimiva rekisteröity yhteisö tai muuten oikeuskelpoinen yhteisö, joka omien sääntöjensä mukaan toteuttaa suomalaisen sirkustaiteen ammatillista esitystoimintaa, sirkuksen koulutusta ja tutkimusta tai sirkustaiteen muuta edistämistä.

## Talous

Sirkuksen tiedotuskeskuksen toiminta rahoitetaan OKM:lta haettavalla 300 000 € toiminta-avustuksella, oman toiminnan tuloilla (jäsenmaksut, vuokratuotot, mahdolliset koulutustuotot) ja hankeavustuksilla. Vuoden 2020 varmistuneita hankeavustuksia ovat opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämä tuki (98 000 €) sirkuksen ja tanssin kansainvälisen viennin ja verkostojen vahvistamiseen vuosille 2019-2021, sekä ulkoministeriön avainhenkilövieraiden (5 kpl) matkatuki. Varmistumatta ovat vielä Pohjoismaiselta kulttuuripisteeltä haettu 40 000 € avustus NuoraNORD Incubator-hankkeen kustannuksiin ja kotimaisilta rahastoilta haettu 10 000 € avustus kotimaan näyteikkunan kuluihin.

Myös muita mahdollisia avustuksia tullaan hakemaan esimerkiksi Pohjoismaiselta ministerineuvostolta, Erasmus+ -ohjelmasta sekä ja kotimaisilta rahastoilta. Harkinanvarainen, vuosittain päätettävä toimintarahoitus ja se, että suuri osa toiminnasta riippuu erilaisista hankerahoituksista, on haasteellista erityisesti vaikuttavuuden, pitkäjänteisten kumppanuuksien ja kestävästi toteutetun toiminnan näkökulmista.

Talousarviossa 2020 suurin taloudellinen panostus on tiedotuskeskuksen henkilökunnan palkkamenot, jotka ta-kuluineen ovat 220 000 €. Tilavuokraan, siivouskuluihin,



toimiston ylläpitoon ja hankintoihin on varattu yhteensä n. 50 000 €. Kirjanpito- ja tilintarkastuskulut ovat noin 12 000 €. Kotimaan alueellisen yhteistyön ja hankkeiden osuus talousarviossa on n. 24 000 € ja kansainvälisen verkosto- ja hanketyön osuus n. 160 000 €. Nämä kulut katetaan pääasiassa erillisillä hankeavustuksilla.

## Toimitila

Sirkuksen tiedotuskeskus muutti syksyllä 2017 nykyisin toimitiloihinsa Kruunuhakaan Mariankadulle. Määräaikainen vuokrasopimus päättyy syyskuussa 2020, minkä yhteydessä tiedotuskeskus tarkastelee tilakysymystään uudelleen. Nykyisten monipuolisten toimitilojen, erityisesti seminaarisalin myötä tiedotuskeskukselle on avautunut mahdollisuus kehittää omaa seminaari-, työpaja- ja mentorointitoimintaansa, josta on muodostunut aktiivista ja jatkuvaa. 150m<sup>2</sup> toimitila jaetaan Suomen Nuorisosirkusliiton kanssa. Seminaarisalia vuokrataan ulos kohtuullisella hinnalla muille taidetoimijoille kokouskäyttöön.

Tiedotuskeskuksella on käytössään 2 toimistuhuonetta kuudella työpisteellä, seminaarisali, keittiö ja hiljainen työpiste. Seminaarisalissa tiedotuskeskus järjestää kokouksia, pienryhmätyöskentelyä, seminaareja ja keskustelutilaisuuksia.

## Tärkeitä yhteistyökumppaneita ja sidosryhmiä 2020

**Jäsenyhteisöt ja muut sirkusalan yhteisöt**

**TAIVE eli taiteen tiedotuskeskusten verkosto**

**Kansainväliset verkostomme ja niiden toimijat**

**Opetus- ja kulttuuriministeriö, Ulkoministeriö**

**Suomen suurlähetystöt, edustustot ja kulttuuri-instituutit**

**Kotimaiset esittävän taiteen toimijat, organisaatiot ja järjestöt**

**Kansainväliset esittävät taiteen festivaalit, tuotantotalot ja vierailunäyttämöt**

